

Sygn. akt VIII U 2309/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r. w Gliwicach

sprawy H. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 1 lipca 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. P. prawo do emerytury, poczynając od 6 stycznia 2014r.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 2309/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 lipca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił ubezpieczonemu H. P. (P.) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 6 lat, 8 miesięcy i 21 dni takiej pracy.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał nadto, iż do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zasadniczej służby wojskowej od 1 stycznia 1975r. do 16 kwietnia 1976r., gdyż zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013r. tylko czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz.220) w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974r. zalicza się do pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w okresie od 1 sierpnia 1976r. do 30 kwietnia 1989r. pracował jako mechanik samochodowy w kanałach. Odwołujący wskazał, iż miał przypisane stanowisko monter – mechanik, gdyż jego pracodawca (...) Przedsiębiorstwo (...) SA. w B. prowadził w sposób nieprawidłowy dokumentację kadrową, jednak fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych może udowodnić na podstawie zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2015r. H. P. sprecyzował, iż domaga się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1976r. do 30 kwietnia 1989r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) SA. w B. oraz okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 1 stycznia 1975r. do 16 kwietnia 1976r.

Sąd Okręgowy ustalił:

Ubezpieczony H. P. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął 6 stycznia 2014r.

W dniu 15 stycznia 2014r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 1 lipca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił ubezpieczonemu H. P. (P.) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS ustalił, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1999r. posiada 26 lat, 5 miesięcy i 11 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 6 lat, 8 miesięcy i 21 dni takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) SA. w B. od 1 sierpnia 1976r. do 30 kwietnia 1989r.

Sąd ustalił, iż H. P. w okresie od 18 lipca 1972r. do 31 lipca 2003r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) SA. w B. (obecnie (...) Przedsiębiorstwo (...) SA. w B.).

W czasie tego zatrudnienia H. P. odbywał w okresie od 26 kwietnia 1974r. do 16 kwietnia 1976r. zasadniczą służbę wojskową.

Ze świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 23 marca 2004r. wystawionego przez pracodawcę wynika, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) SA. w B. zajmował następujące stanowiska:

- od 15 października 1973r. do 25 kwietnia 1974r. – operator koparki,
- od 27 kwietnia 1976r. do 31 lipca 1976r. – maszynista koparki,
- od 1 kwietnia 1991r. do 30 czerwca 1996r. – ślusarz – spawacz pod ziemią

Na podstawie akt organu rentowego ustalono, że powyższe okresy zostały ubezpieczonemu uwzględnione do pracy w warunkach szczególnych.

Nadto do pracy w warunkach szczególnych ZUS uwzględnił okres zasadniczej służby wojskowej od 26 kwietnia 1974r. do 31 grudnia 1974r.

Sąd ustalił, iż (...) Przedsiębiorstwo (...) w B. jest przedsiębiorstwem górniczym i wykonuje pracę na rzecz kopalń. W okresie spornym zakład ten posiadał własny dział transportu, który obsługiwał własną firmę i podmioty związane z górnictwem w zakresie napraw pojazdów i usług transportowych.

W okresie spornym w dziale transportu było zatrudnionych około 100 osób na stanowiskach kierowców, mechaników samochodowych, spawaczy i elektryków. Około 20 pracowników pracowało na stałe w kanałach, a reszta na warsztatach przy remoncie silników i innych demontowanych podzespołów. Dział transportu dysponował około 80-100 pojazdami głównie ciężarowymi i autobusami, a także urządzeniami sprzętu budowlanego jak koparki, spycharki, żurawie, betonomieszarki i cementowozy. Wszystkie te pojazdy były naprawiane w bazie.

Ubezpieczony był zatrudniony na bazie przy ul. (...) w B., gdzie było 6 kanałów głównych i 5 bocznych. Było kilka baz, które zmieniały miejsce położenia.

Ustalono, iż pracownikom zakładu nie przypisywano precyzyjnie stanowisk, które odpowiadałyby przypisanym obowiązkom. Nie stosowano określenia kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 ton, jak i mechanika samochodowego wykonującego roboty w kanale.

Sąd ustalił, iż w okresie spornym od 1 sierpnia 1976r. do 20 kwietnia 1989r. ubezpieczony zajmował stanowisko mechanika samochodowego. Zajmował się naprawą samochodów ciężarowych, autobusów, sprzętu budowlanego, to jest dźwigów i koparek samojezdnych. Ubezpieczony pracował jako mechanik w kanale przy demontażu, montażu podwozi, zarówno podwozi samochodowych jak i podwozi sprzętu budowlanego kołowego. Pracował przy wymianie resorów, amortyzatorów, poduszek powietrznych, demontażu, montażu silników, skrzyni biegów, przy naprawie układów kierowniczego i wydechowego. Ubezpieczony nie pracował na warsztacie. Jeżeli wyciągane z pojazdów części przekazywano na warsztat, to naprawę przejmowali pracownicy warsztatu.

H. P. pracował po 8 godzin dziennie i przez pełne dniówki. Stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał roboty w kanale. Pracował w narażeniu na zmienne warunki atmosferyczne, jak też zapylenie pochodzące ze spalin. Miał wypłacany dodatek szkodliwy i otrzymywał posiłek regeneracyjny.

Ubezpieczony jedynie sporadycznie był kierowany do usuwania awarii na trasie. Poza tym nie był kierowany do innych prac, był typowym mechanikiem samochodowym, a nie mechanikiem montażystą, których też zatrudniano.

W spornym okresie zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie: A. W. – pracuje od 1976r. do nadal na stanowiskach: mistrza, dyspozytora, zastępcy kierownika, kierownika – bezpośredni przełożony ubezpieczonego, J. K. – pracuje od 1978r. do nadal na stanowisku mistrza warsztatu, dyspozytora i zastępcy kierownika – był bezpośrednim przełożonym ubezpieczonego, K. R. – mechanik kanałowy – pracował od 1977r. do 2014r. – pobiera emeryturę z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, przyznaną wyrokiem sądu.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 26 lat, 5 miesięcy i 11 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia z dniem 6 stycznia 2014r. i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyzsze okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwo (...) SA w B. (k.39), zeznań świadków: A. W. (nagranie z rozprawy z dnia 13 stycznia 2015r. min. 10.47 i n. k.45), J. K. (nagranie z rozprawy z dnia 13 stycznia 2015r. min. 28.36 i n. k.45), K. R. (nagranie z rozprawy z dnia 13 stycznia 2015r. min. 39.01 i n. k.45). Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie zatrudnienia, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 6 lat, 8 miesięcy i 21 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) SA. w B. od dnia 1 sierpnia 1976r. do dnia 30 kwietnia 1989r.

Z materiału dowodowego wynika, że w tym okresie zatrudnienia H. P. wykonywał prace mechanika w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów samochodowych.

Ubezpieczony był zatrudniony w charakterze mechanika samochodowego w dziale transportu i pracował na bazie, gdzie naprawiano samochody ciężarowe, autobusy i sprzęt budowlany jak koparki, spycharki, żurawie.

Ubezpieczony był typowym mechanikiem samochodowym. Zajmował się naprawą samochodów ciężarowych, autobusów, sprzętu budowlanego, to jest dźwigów i koparek samojezdnych. Do jego obowiązków należała m.in. naprawa podwozi różnego typu zarówno podwozi samochodowych jak i podwozi sprzętu budowlanego kołowego, wymiana resorów, amortyzatorów, poduszek powietrznych, demontaż, montaż silników, skrzyni biegów, naprawa układów kierowniczego i wydechowego.

Praca ta była wykonywana głównie w kanale remontowym przez całe dniówki robocze po 8 godzin dziennie. Jeżeli nawet trzeba było wychodzić z kanału po narzędzia lub w celu naprawy części do samochodu to była to integralna część pracy mechanika, związana bezpośrednio z remontem samochodu w kanałach.

Warunki pracy w hali były uciążliwe i szkodliwe z uwagi na zmienne warunki atmosferyczne, jak też zapylenie pochodzące ze spalin.

Takie prace tj. prace mechanika w kanałach remontowych wykonywał ubezpieczony niezależnie od nazwy stanowiska pracy i powierzonych mu dodatkowych czynności, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był kierowany do innych prac. Jak bowiem ustalono, pracodawca nie określał precyzyjnie stanowisk, które odpowiadałyby przypisanym pracownikom obowiązkom.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych, są wymienione pod poz. 16, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie przedłożył za okres sporny świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Mając powyższe na uwadze – po uwzględnieniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu uznanego przez ZUS oraz okresu spornego od dnia 1 sierpnia 1976r. do dnia 30 kwietnia 1989r. – należało uznać, że H. P. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i ukończył wymagany wiek 60 lat.

W konsekwencji Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 6 stycznia 2014r. tj. z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego.

Sąd orzekający zwraca uwagę, iż nie wpływa na prawo ubezpieczonego do emerytury fakt zaliczenia przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych jedynie części okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do 31 grudnia 1974r.

Odbywanie zasadniczej służby wojskowej regulowane jest przez ustawę z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2004r. Nr 241, poz 2416).

Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1 tej ustawy obowiązującego w okresie od 29 listopada 1967r. do 31 grudnia 1974r. (a zatem częściowo w okresie obywatela zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego), okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Na podstawie art. 108 ust. 4 w/w ustawy wydane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4 (tj. w terminie 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił powrót do zakładu pracy), wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Treść powyższych przepisów wskazuje, że skoro czas odbywania służby wojskowej w warunkach określonych w tych przepisach, wlicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to okres ten należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.). Do odbywania zasadniczej służby wojskowej należy bowiem stosować przepisy w brzmieniu obowiązującym w okresie jej odbywania.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 października 2013r. II UZP 6/13 (LEX nr 1385939, Biul.SN 2013/10/24, M.P.Pr. (...)-101), stwierdził, iż czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zaś Sąd orzekający prezentowane stanowisko w pełni podziela (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010r. I UK 333/09, LEX 585739, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012r., I UK 399/11, LEX nr 1211140, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2006r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108, M.P.Pr. (...), lex nr 244005).

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać że H. P. odbywał zasadniczą służbę wojskową od 26 kwietnia 1974r. do 16 kwietnia 1976r. w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) SA. w B., gdzie wykonywał pracę uznaną za pracę w warunkach szczególnych. Po zwolnieniu ze służby, zgłosił powrót do pracy u tego samego pracodawcy w terminie 30 dni od zakończenia odbywania służby i został przyjęty do pracy.

A zatem, mając na uwadze powyższe rozważania, organ rentowy prawidłowo uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych jedynie okres od 26 kwietnia 1974r. do 31 grudnia 1975r., z uwagi na obowiązywanie w tym okresie art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974r.

Od dnia 1 stycznia 1975r. – z uwagi na zmianę przepisów – zasadniczej służby wojskowej nie zalicza się do pracy w warunkach szczególnych.

Jak jednak wyżej wskazano, powyższa kwestia pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż ubezpieczony legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych.

SSO Mariola Szmajdych